

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd — RP 119/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (RP 119/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 18/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer utvecklingen av prisnivån på utsläppsrätter och bereder olika kompensationslösningar för att svara på en situation där priset på utsläppsrätterna höjer bränslepriserna oskäligt mycket.

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja en minskning av koldioxidutsläpp från byggnader, vägtransporter och vissa andra sektorer på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt sätt.

Genom denna lag genomförs vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *bränsle* bränslen och energiprodukter som avses i 2 och 2 a § i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) och i 2 § 2 punkten underpunkterna a och c och 2 a § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996),

2) *frisläppande för konsumtion* frisläppande av bränsle för konsumtion enligt 8 § i punktskattelagen (182/2010),

3) *reglerad enhet* en sådan skattskyldig enligt 12 och 13 § i punktskattelagen, 3 § i lagen om punktskatt på flytande bränslen eller 20 a och 20 b § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen som frisläpper bränsle för konsumtion, eller den som överlåter bränsle till en skattskyldig och som enligt avtal har övertagit ansvaret för en reglerad enhets uppgifter, dock inte en slutanvändare av bränsle som använder bränslet själv och vars årliga bränsleförbrukning orsakar högst ett ton koldioxid,

4) *utsläpp* koldioxidutsläpp från bränslen som en reglerad enhet har frisläppt för konsumtion,

5) *utsläppsrapport* en rapport enligt kommissionens i 9 § nämnda övervakningsförfordning över en reglerad enhets årliga utsläpp under rapporteringsperioden, inklusive en rapport enligt artikel 75v och bilaga Xb i kommissionens övervakningsförfordning,

6) *förbränning* varje oxidation av bränslen, oavsett hur den värme, el eller mekaniska energi som produceras genom denna process används, och all annan direkt därtill anknuten verksamhet, inbegripet rening av rökgaser,

7) *utsläppsrätt* en för uppfyllande av kraven i kapitel IVa i utsläppshandelsdirektivet fastställd och överlåtbar rätt att i miljön släppa ut ett ton koldioxid under en fastställd period,

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

8) *linjär minskningsfaktor* den i artikel 30c i utsläppshandelsdirektivet avsedda andel med vilken det totala antalet utsläppsrätter minskas varje år,

9) *unionsregistret* det informationssystem som avses i artikel 19 i utsläppshandelsdirektivet och med vars hjälp varje utfärdande, innehav, överlåtelse och annullering av utsläppsrätter kan spåras samt efter behov konfidentialiteten för uppgifterna och allmänhetens tillgång till offentliga uppgifter säkerställas,

10) *reserven för marknadsstabilitet* den reserv som upprättats genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem och om ändring av direktiv 2003/87/EG och till vilken utsläppsrätter som är avsedda att auktioneras ut överförs eller från vilken de överlämnas för auktionering när de gränser för det totala antalet utsläppsrätter i omlopp som anges i beslutet överskrids eller underskrids.

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på reglerade enheter som för konsumtion frisläpper sådana bränslen som är avsedda för förbränning.

4 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Med avvikelse från 3 § ska denna lag inte tillämpas på

1) bränslen som används som hjälpprodukt eller råvara vid industriell produktion,
2) bränslen för vilka emissionsfaktorn är noll och vars hållbarhet har påvisats på det sätt som avses i 11 §,

3) bränslen som används i verksamheter som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om utsläppshandel (1270/2023),

4) bränslen som levererats för försvarsändamål genom separat distribution,

5) bränslen som levererats för spårtrafik genom separat distribution,

6) bränslen som kan levereras skattefritt för fartygstrafik på det sätt som avses i 9 a § 2 mom. i lagen om punktskatt på flytande bränslen eller 21 § 2 mom. i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen,

7) sådan flygbensin enligt 2 § 14 punkten i lagen om punktskatt på flytande bränslen eller sådant flygpetroleum enligt 15 punkten i den paragrafen som levererats för flygtrafik.

5 §

Reglerade enheters skyldigheter

En reglerad enhet ska

1) ansöka om utsläppstillstånd i fråga om frisläppande av bränsle för konsumtion samt om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp,

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

2) övervaka utsläppen från de bränslen som frisläppts för konsumtion, årligen upprätta en utsläppsrapport och se till att rapporten verifieras,

3) årligen till unionsregistret överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de totala utsläpp som de bränslen som enheten frisläppts för konsumtion gett upphov till under det föregående kalenderåret,

4) till Energimyndigheten anmäla ändringar i den verksamhet som anges i utsläppstillståndet, ändringar som gäller övervakningen av utsläppen samt byte av reglerad enhet.

6 §

Överföring av en reglerad enhets skyldigheter

En reglerad enhet kan avtala om att överföra alla sina skyldigheter enligt denna lag till en annan reglerad enhet, om den reglerade enhet som överför skyldigheterna av den andra reglerade enheten tar emot endast sådant bränsle som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag.

Den andra reglerade enhet som avses i 1 mom. svarar för alla skyldigheter som en reglerad enhet har enligt denna lag samt för uppfyllandet av de av Energimyndigheten fastställda tillståndsvillkoren och kraven på övervakning av utsläpp. Avtalet om överföring av skyldigheterna ska ingå för ett kalenderår i sänder.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål underrättas om avtalet och om att det har upphört under avtalsperioden. Anmälan om avtalet ska göras på en av Energimyndigheten fastställd blankett.

7 §

Myndigheter och deras uppgifter

Arbets- och näringsministeriet svarar för den allmänna styrningen, uppföljningen och utvecklingen av denna lag.

Energimyndigheten har till uppgift att

1) i fråga om de reglerade enheterna och deras kontrollörer övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas och att beslut som meddelats med stöd av denna lag iakttas samt sköta övriga uppgifter som myndigheten har enligt denna lag,

2) vara i kapitel V i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2830 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG genom fastställande av regler om tidschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser, nedan *kommissionens auktionsförordning*, avsedd auktionsförrättare i Finland och personuppgiftsansvarig med avseende på de nationella funktionerna inom ramen för unionsregistret, och

3) vara i artikel 70 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, nedan *kommissionens verifieringsförordning*, avsedd nationell kontaktpunkt för informationsutbyte och samordning av samarbete.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

2 kap.

Utsläppstillstånd, plan för övervakning av utsläpp samt rapportering av utsläpp

8 §

Utsläppstillstånd

En reglerad enhet som för konsumtion frisläpper sådana bränslen som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag ska ha ett av Energimyndigheten beviljat utsläppstillstånd.

Den reglerade enheten ska ansöka om utsläppstillstånd hos Energimyndigheten. Till ansökan ska fogas en för tillståndsprövningen behövlig utredning om den reglerade enhetens verksamhet, bränslena, frisläppandet av bränslena för konsumtion och slutanvändningen av bränslena samt en plan för övervakning av utsläppen.

Ansökan om utsläppstillstånd ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett senast två månader innan den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag inleds.

En förutsättning för beviljande av utsläppstillstånd är att planen för övervakning av utsläpp och de planerade åtgärderna för rapportering av utsläpp är tillräckliga och adekvata.

Bestämmelser om det närmare innehållet i ansökan om utsläppstillstånd får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

9 §

Plan för övervakning av utsläpp

Den reglerade enheten ska utarbeta en plan för övervakning av utsläpp för den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och ansöka om godkännande av planen hos Energimyndigheten. Bestämmelser om utarbetandet av och innehållet i planen för övervakning av utsläpp och om villkoren för godkännande av planen finns i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012, nedan *kommissionens övervakningsförordning*.

Den reglerade enheten ska till ansökan om godkännande av planen för övervakning av utsläpp foga behövlig utredning om den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag samt uppge den aktör som svarar för kontakterna med Energimyndigheten.

Ansökan om godkännande av en plan för övervakning av utsläpp ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett senast två månader innan den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag inleds.

Närmare bestämmelser om innehållet i planen för övervakning av utsläpp får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

10 §

Övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp

Den reglerade enheten ska på ett heltäckande, konsekvent, tillförlitligt och korrekt sätt övervaka utsläppen från de bränslen som den frisläppts för konsumtion.

Den reglerade enheten ska upprätta en utsläppsrapport över utsläppen för varje kalenderår och se till att utsläppsrapporten verifieras. Utsläppsrapporten och en utifrån utsläppsrapporten utfärdad verifieringsrapport ska lämnas till Energimyndigheten före utgången av april månad året efter kalenderåret.

Bestämmelser om övervakningen och rapporteringen av utsläpp finns i kommissionens övervakningsförordning och bestämmelser om verifieringen av utsläppen finns i kommissionens verifieringsförordning. Vid övervakningen och rapporteringen av utsläpp ska den godkända planen för övervakning av utsläpp samt villkoren i utsläppstillståndet iakttas.

Närmare bestämmelser om övervakningen av utsläpp och innehållet i utsläppsrapporten får utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

11 §

Påvisande av hållbarhet

Om en reglerad enhet i sin utsläppsrapport enligt 10 § 2 mom. vid beräkningen av utsläppen från ett bränsle som frisläppts för konsumtion uppger noll som emissionsfaktor, ska bränslet till denna del uppfylla de hållbarhetskriterier som anges i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen (393/2013) och den reglerade enheten ska visa detta i enlighet med vad som anges i den lagen.

12 §

Bedömning av utsläppsmängden i en situation där ett fel förekommit

Om inte en reglerad enhet har iakttagit kraven enligt 10 § när det gäller att övervaka utsläpp, upprätta och lämna in en utsläppsrapport eller verifiera en utsläppsrapport, ska Energimyndigheten göra en bedömning med en uppskattning av de verkningar som felaktig eller bristfällig övervakning eller verifiering kan ha haft på de totala utsläppsmängderna. Bestämmelser om uppskattning av mängden utsläpp finns i kommissionens övervakningsförordning.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

3 kap.

Ändring av reglerade enheters verksamhet

13 §

Byte av reglerad enhet

Om en ny reglerad enhet träder i stället för en reglerad enhet som beviljats utsläppstillstånd, ska den nya enheten anmäla detta till Energimyndigheten på förhand eller senast utan dröjsmål efter bytet av reglerad enhet. Energimyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om överföring av utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp till den nya reglerade enheten. Beslutet ska fattas inom 30 dagar från det att anmälan och behövliga utredningar lämnades till Energimyndigheten eller inom 30 dagar från en senare tidpunkt för bytet som de reglerade enheterna har kommit överens om.

Om endast en del av den verksamhet som ingår i utsläppstillståndet övergår till en i 1 mom. avsedd ny reglerad enhet, ska bestämmelserna om beviljande och ändring av ett utsläppstillstånd samt om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp iakttas. Energimyndigheten ska med anledning av anmälan fatta beslut om beviljande och ändring av ett tillstånd och beslut om godkännande och ändring av en plan för övervakning av utsläpp inom 30 dagar från det att anmälan och behövliga utredningar och planer lämnades in till myndigheten, eller inom 30 dagar från en senare tidpunkt för bytet av reglerad enhet som de reglerade enheterna har kommit överens om.

Den i 1 mom. avsedda nya reglerade enheten svarar för alla skyldigheter som en reglerad enhet har enligt denna lag samt för uppfyllandet av de av Energimyndigheten fastställda tillståndsvillkoren och kraven på övervakning av utsläpp från det att utsläppstillståndet och planen för övervakning av utsläpp har överförts eller utsläppstillståndet har beviljats och planen för övervakning av utsläpp godkänts.

14 §

En reglerad enhets konkurs

Om en reglerad enhet har försatts i konkurs svarar konkursboet för den reglerade enhetens skyldigheter enligt 5 § 2 och 3 punkten.

Konkursboet ska dessutom till Energimyndigheten lämna in en i enlighet med 10 § upprättad och verifierad separat rapport om till vilka delar den reglerade enhetens utsläpp under det föregående kalenderåret har uppkommit efter försättandet i konkurs.

Konkursboet är skyldigt att i enlighet med 24 § överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar de verifierade utsläpp som uppkommit efter det att den reglerade enheten försattes i konkurs.

Förvaltaren av konkursboet ska inom 30 dagar från konkursens början underrätta Energimyndigheten om att den reglerade enheten försatts i konkurs.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

15 §

Ändring av ett utsläppstillstånd och en plan för övervakning av utsläpp

En reglerad enhet ska till Energimyndigheten på förhand anmäla varje ändring i verksamheten som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras. Anmälan ska göras på en av Energimyndigheten fastställd blankett.

Energimyndigheten bedömer hur betydande ändringen är, och om den anmälda ändringen är betydande ska Energimyndigheten ändra beslutet om beviljande av utsläppstillstånd eller det beslut som gäller planen för övervakning av utsläpp. Om ändringen inte är betydande, ska Energimyndigheten utan dröjsmål informera den reglerade enheten om detta. Bestämmelser om förutsättningarna för ändring av övervakningsplanen finns i kommissionens övervakningsförordning.

Om det i kommissionens övervakningsförordning förutsätts att en plan för övervakning av utsläpp ändras, ska Energimyndigheten uppmana den reglerade enheten att ansöka om ändring av planen. Den reglerade enheten ska lämna in ansökan om ändring av planen för övervakning av utsläpp inom den tidsfrist som Energimyndigheten har satt ut.

16 §

Återkallande av ett utsläppstillstånd och ett beslut om en plan för övervakning av utsläpp

Energimyndigheten ska återkalla en reglerad enhets utsläppstillstånd, om den reglerade enheten upphör med den verksamhet som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag eller överför sina skyldigheter till en annan reglerad enhet genom ett i 5 § avsett avtal. Den reglerade enheten ska genast när den har upphört med verksamheten göra en anmälan till Energimyndigheten om att verksamheten har upphört.

Energimyndigheten får återkalla ett utsläppstillstånd, om den reglerade enheten

1) väsentligt har brutit mot de skyldigheter som gäller årligt överlämnande av utsläppsrätter eller övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp och trots uppmaning från Energimyndigheten inte har fullgjort sina skyldigheter,

2) trots uppmaning från Energimyndigheten inte har anmält att verksamheten upphört eller andra sådana ändringar av verksamheten eller av övervakningen av utsläpp som kan förutsätta att utsläppstillståndet eller planen för övervakning av utsläpp ändras.

Ett ärende som gäller återkallande av utsläppstillstånd kan inledas av den reglerade enheten eller Energimyndigheten. Om en reglerad enhets utsläppstillstånd återkallas, återkallas också godkännandet av enhetens plan för övervakning av utsläpp.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

4 kap.

Det totala antalet utsläppsrätter, utfärdande av utsläppsrätter samt unionsregistret

17 §

Utfärdande av utsläppsrätter samt utsläppsrätternas giltighet

Utsläppsrätter utfärdas genom auktion, om de inte överförs till reserven för marknadsstabilitet i enlighet med artikel 30d i utsläppshandelsdirektivet.

Utsläppsrätterna är giltiga tills vidare i enlighet med villkoren i artikel 13 i utsläppshandelsdirektivet.

18 §

Finlands andel av det totala antalet utsläppsrätter

Finlands andel av det totala antalet utsläppsrätter som ska auktioneras ut bestäms i enlighet med artikel 30d i utsläppshandelsdirektivet.

19 §

Auktionering av utsläppsrätter

Energimyndigheten auktionerar ut Finlands andel av utsläppsrätterna på en auktionsplattform som väljs gemensamt av Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionen. Bestämmelser om förordnande av en auktionsplattform finns i artikel 26 i kommissionens auktionsförordning och bestämmelser om de tjänster som tillhandahålls medlemsstaterna av auktionsplattformen finns i artikel 27 i den förordningen.

Energimyndigheten tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till staten.

Bestämmelser om genomförande av auktioner och om fysiska och juridiska personers rätt att delta i dem finns i auktionsförordningen.

20 §

Användning av auktionsintäkter

Finlands auktionsintäkter eller motsvarande belopp ska användas för de verksamheter som nämns i artikel 10 och 30d i utsläppshandelsdirektivet.

Finland ska årligen rapportera användningen av intäkterna eller motsvarande belopp till Europeiska kommissionen.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

21 §

Krav som gäller unionsregistret och bokföringen av utsläppsrätter

Reglerade enheter ska ha ett depåkonto i unionsregistret.

Bestämmelser om Energimyndighetens uppgifter som nationell administratör för unionsregistret finns i 69 § i lagen om utsläppshandel.

Bestämmelser om registrering av innehav, överlåtelse och annullering av i 17 § avsedda utsläppsrätter i unionsregistret, om allmänhetens rätt att bekanta sig med de uppgifter som ingår i registret och om uppgiftssekretessen finns i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion, nedan *kommissionens registerförordning*.

5 kap.

Innehav av och skyldighet att överlämna utsläppsrätter

22 §

Innehav och överlåtelse av utsläppsrätter

En fysisk eller juridisk person kan inneha utsläppsrätter. I unionsregistret bokförs på separata konton utsläppsrätterna för varje sådan person till eller från vilken utsläppsrätter överläts.

Utsläppsrätter kan överlätas mellan personer inom Europeiska unionen. Utsläppsrätter kan överlätas mellan personer i Europeiska unionens medlemsländer och personer i tredjeländer, om utsläppsrätterna enligt tredjeländernas utsläppshandelssystem har erkänts.

23 §

Skyldighet att överlämna utsläppsrätter

En reglerad enhet ska varje år före utgången av maj månad när auktionerna med utsläppsrätter har inletts till unionsregistret överlämna ett antal utsläppsrätter som motsvarar utsläppen från de bränslen som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag och som enheten frisläppt för konsumtion under det föregående kalenderåret.

24 §

Annullering av utsläppsrätter

Utsläppsrätter annulleras efter att de överlämnats i enlighet med 23 §. Bestämmelser om annullering av utsläppsrätter finns i kommissionens registerförordning.

En fysisk eller juridisk person på vars konto i unionsregistret utsläppsrätterna finns kan annullera utsläppsrätterna själv eller skriftligen be Energimyndigheten annullera dem för sin räkning.

Energimyndigheten ska utan dröjsmål annullera utsläppsrätterna.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

6 kap.

Verifiering

25 §

Kontrollör

En kontrollör ska vara oberoende av den reglerade enheten och utföra sina uppgifter på ett korrekt, objektivt och professionellt vis.

Kontrollören ska ha kunskap om bestämmelserna i utsläppshandelsdirektivet, standarderna inom utsläppshandeln och de bestämmelser och vägledande dokument som gäller övervakning och rapportering av utsläpp. Kontrollören ska ha kunskap om de krav enligt lagstiftning, regler och administrativa förfaranden som är relevanta för de verksamheter som verifieras. Dessutom ska kontrollören känna till sätten på vilka bränslen frisläpps för konsumtion och i synnerhet metoderna för sammanställning av information om insamling, mätning, beräkning och rapportering av uppgifter.

Bestämmelser om de krav som ställs på kontrollörer finns dessutom i kommissionens verifieringsförordning.

26 §

Godkännande av kontrollör

Godkännande av en kontrollör ska sökas hos Energimyndigheten. På ansökan om godkännande, villkoren för godkännande samt beslutet om godkännande tillämpas 80 och 81 § i lagen om utsläppshandel.

Som kontrollör kan också godkännas en kontrollör som godkänts i enlighet med lagen om utsläppshandel och ackrediterats, genom att kontrollörens ackrediteringsområde utvidgas så att det omfattar verksamhet enligt denna lag.

En kontrollör ska till Energimyndigheten anmäla alla sådana ändringar i sin verksamhet som kan inverka på villkoren för godkännandet. Energimyndigheten kan ändra sitt beslut om godkännande av en kontrollör. På ändring av ackrediteringsområdet tillämpas vad som i 1 mom. föreskrivs om godkännande av en kontrollör.

27 §

Kontrollör som ska användas

En reglerad enhet ska vid verifieringen av den årliga utsläppsrapporten använda en kontrollör som har godkänts med stöd av denna lag.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

28 §

Kontrollörens uppgifter

Bestämmelser om kontrollörens uppgifter finns i kommissionens verifieringsförordning, kommissionens övervakningsförordning, denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

På dem som är anställda hos en kontrollör tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter som avses i 1 mom.

Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

29 §

Platsbesök

En reglerad enhet ska ge kontrollören tillträde till alla sådana utrymmen som är föremål för verifiering och som inte används för boende av permanent natur samt lämna kontrollören alla uppgifter som behövs för verifieringen.

Bestämmelser om en kontrollörs platsbesök under verifieringsprocessen finns i kommissionens verifieringsförordning.

I kommissionens verifieringsförordning föreskrivs det om verifiering av utsläpp utan besök på plats. Energimyndigheten bedömer på ansökan av den reglerade enheten förutsättningarna för verifiering utan besök på plats. Ansökan ska lämnas in på en av Energimyndigheten fastställd blankett före utgången av oktober månad året före verifieringen.

Bestämmelser om förutsättningarna för virtuella besök på plats och om den behöriga myndighetens tillstånd finns i kommissionens verifieringsförordning.

30 §

Verifieringsrapport

Kontrollören ska upprätta en verifieringsrapport om verifieringen av en reglerad enhets utsläppsrapport, och av verifieringsrapporten ska framgå de omständigheter som är väsentliga med tanke på verifieringen i enlighet med de föreskrivna förutsättningarna i kommissionens verifieringsförordning. Verifieringsrapporten ska lämnas in på en blankett som har godkänts av Energimyndigheten.

Kontrollören ska bevara de uppgifter som avses i artikel 43z i kommissionens verifieringsförordning, verifieringsrapporten och den interna verifieringsdokumentationen i tio år från tidpunkten för utfärdandet av verifieringsrapporten.

31 §

Anmärkning, varning och återkallande av beslut om godkännande av kontrollör

Om kontrollören inte uppfyller förutsättningarna för godkännande av en kontrollör, handlar i strid med villkoren i beslutet om godkännande eller i strid med denna lag eller bestämmelser som

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

utfärdats med stöd av den eller i strid med kommissionens verifieringsförordning eller kommissionens kontrollförordning, kan Energimyndigheten ge kontrollören en anmärkning eller varning.

Om det i kontrollörens verksamhet framkommit väsentliga och allvarliga brister eller försummelser och den anmärkning eller varning som getts kontrollören inte har lett till att bristerna eller försummelserna i verksamheten korrigerats, kan Energimyndigheten återkalla godkännandet. Energimyndigheten ska innan godkännandet återkallas fastställa en tidsfrist för att korrigera bristerna eller försummelserna.

7 kap.

Tillsyn och påföljder

32 §

Rätt att få information och utföra inspektioner

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Skatteförvaltningen, reglerade enheter och kontrollörer få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över och verkställigheten av denna lag.

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Energimyndigheten få de uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag och för uppföljningen av verkställigheten.

Energimyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av de kontoinnehavare och de kontoombud som avses i kommissionens registerförordning utan ogrundat dröjsmål få de uppgifter och utredningar som myndigheten begär och som behövs för skötseln av uppgifterna enligt 7 kap. 1 § 4 mom. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

Energimyndigheten har för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av de bestämmelser som utfärdats med stöd av den rätt att utföra inspektioner i utrymmen som en reglerad enhet besitter och som inte används för boende av permanent natur. Den reglerade enheten ska på begäran för den myndighet som utför inspektionen visa upp handlingar och datasystemsregistreringar och ordna tillträde till anordningar och utrustning som kan ha betydelse vid tillsynen över att denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Den tjänsteman som utför inspektionen har rätt att avgiftsfritt ta kopior av de handlingar som ska granskas och utskrifter av de registreringar som finns i datasystem. Vid inspektionen ska bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

33 §

Rätt att lämna ut information till myndigheter

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Energimyndigheten trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

1) Finansinspektionen när informationen är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i auktionsförordningen och för tillsynen över marknaden för utsläppsrätter,

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

- 2) centralkriminalpolisen och centralen för utredning av penningtvätt när informationen är nödvändig för skötseln av deras uppgifter,
- 3) Statistikcentralen och Finlands miljöcentral när informationen är nödvändig för skötseln av deras uppgifter,
- 4) Skatteförvaltningen när informationen är nödvändig för skötseln av dess uppgifter.

34 §

Avgift för överskriden utsläppsrätt

Energimyndigheten ska ålägga en reglerad enhet att till staten betala en avgift för överskriden utsläppsrätt, om den reglerade enheten inte före utgången av maj månad på det sätt som avses i 23 § överlämnar ett antal utsläppsrätter som motsvarar enhetens utsläpp under det föregående kalenderåret.

Avgiften för överskriden utsläppsrätt är 100 euro per ton koldioxidekvivalenter för vilket utsläppsrätter inte har överlämnats. Från och med den utsläppshandelsperiod som inletts 2013 höjs avgiften i enlighet med förändringarna i det europeiska konsumentprisindexet.

35 §

Verkställande av avgiften för överskriden utsläppsrätt

Avgiften för överskriden utsläppsrätt är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av avgiften finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Verkställandet av avgiften sköts av Rättsregistercentralen.

36 §

Övriga påföljder som gäller försummelse att överlämna utsläppsrätter

En reglerad enhet ska överlämna utsläppsrätter till den del utsläppsrätter inte har överlämnats på det sätt som avses i 34 § 1 mom. Överlämnandet ska göras senast i samband med att utsläppsrätterna för följande år överlämnas.

Energimyndigheten offentliggör årligen uppgifter om de reglerade enheter som inte har överlämnat utsläppsrätter i enlighet med 23 §.

Energimyndigheten kvittar de utsläppsrätter som finns på kontot för en reglerad enhet som försatts i konkurs, om den reglerade enheten eller konkursboet inte före utgången av maj månad överlämnar ett antal utsläppsrätter som motsvarar utsläppen under det föregående kalenderåret eller kalenderåren före det, till den del det finns utsläppsrätter för kalenderåren i fråga som inte överlämnats. Från depåkontot kvittas i första hand ett antal utsläppsrätter som motsvarar de utsläpp som uppkommit efter konkursens början.

Energimyndigheten kan låta bli att kvitta utsläppsrätterna, om konkursboet fortsätter att bedriva den reglerade enhetens verksamhet.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

37 §

Förbud mot att överlåta utsläppsrätter

Energimyndigheten ska förbjuda en reglerad enhet att överlåta utsläppsrätter, om enheten inte före utgången av april månad har lämnat in en verifierad i 10 § avsedd utsläppsrapport, som konstaterats vara tillfredsställande, om det föregående årets utsläpp. Förbudet gäller till dess att det föregående årets utsläppsmängd har beräknats.

Om en reglerad enhet försätts i konkurs, får utsläppsrätter från det konto som varit i den i konkurs försatta aktörens besittning inte överlåtas förrän konkursboet eller den nya reglerade enheten har överlämnat ett antal icke-överlämnade utsläppsrätter som motsvarar utsläppen för tiden före konkursen och under konkurstiden.

Energimyndigheten kan på ansökan av konkursboet bestämma att begränsningen av överlåtelse enligt 2 mom. ska gälla endast de icke-överlämnade utsläppsrätterna för de föregående kalenderåren samt ett antal utsläppsrätter som motsvarar de verifierade utsläpp som uppkommit under kalenderåret och den mängd utsläpp som enligt Energimyndighetens uppskattning uppkommer under kalenderåret.

38 §

Administrativt tvång

Energimyndigheten kan ålägga den som bryter mot denna lag eller mot bestämmelser som utfärdats med stöd av den att rätta till sin försummelse eller annars fullgöra sin skyldighet. Andra skyldigheter än skyldigheten att överlämna utsläppsrätter kan förenas med vite eller hot om att verksamheten avbryts helt eller delvis eller att en åtgärd som lämnats ogjord utförs på den försumliges bekostnad.

Bestämmelser om vite, hot om avbrytande och hot om tvångsutförande finns i viteslagen (1113/1990).

39 §

Utsläppshandelsförseelse som avser bränsledistribution

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) försummar att ansöka om utsläppstillstånd enligt 8 § eller godkännande av en plan för övervakning av utsläpp enligt 9 §,

2) försummar att göra en anmälan enligt 13 eller 15 § eller anmäler felaktiga uppgifter,

3) försummar att utarbeta en utredning som krävs för godkännande av en plan för övervakning, en utsläppsrapport eller en rapport enligt 9, 10 eller 14 § eller lämnar felaktiga uppgifter i dem eller försummar att lämna in en utredning eller rapport i enlighet med de paragraferna eller en verifieringsrapport enligt 10 § 2 mom., eller

4) försummar att visa upp handlingar och registreringar enligt 32 § 4 mom. som gäller rätten att få information och utföra inspektioner,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för utsläppshandelsförseelse som avser bränsledistribution dömas till böter.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

Energimyndigheten ska för förundersökning göra en anmälan om en i 1 mom. avsedd gärning eller försummelse som myndigheten observerat, när gärningen eller försummelsen hänför sig till en reglerad enhets skyldigheter enligt denna lag. Anmälan behöver dock inte göras, om gärningen med hänsyn till omständigheterna ska anses vara ringa och allmänintresset inte ska anses kräva att åtal väcks.

40 §

Myndigheternas avgiftsbelagda prestationer

Energimyndigheten har rätt att ta ut en avgift för behandling av ett tillstånd, en anmälan, ett godkännande eller något annat ärende som omfattas av denna lag. Energimyndigheten har dessutom rätt att ta ut en avgift för uppgifter som gäller administrering av kontona i det unionsregister som avses i 21 §.

Bestämmelser om Energimyndighetens avgiftsbelagda prestationer och om de avgifter som ska tas ut för dem finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

8 kap.

Sökande av ändring och verkställighet av beslut

41 §

Sökande av ändring

I fråga om beslut som fattas av en kontrollör får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Bestämmelser om sökande av ändring i en avgift som Energimyndigheten har tagit ut för en offentligrättslig prestation finns dock i lagen om grunderna för avgifter till staten.

42 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut som har fattats med stöd av 8, 9, 12, 13, 15 och 26 § ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet som fattat beslutet eller förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.

Riksdagens svar RSv 169/2024 rd

9 kap.

Ikraftträdande

43 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 8 § 3 mom. och 9 § 3 mom. ska de ansökningar som avses i de momenten göras senast den 28 februari 2025, om den verksamhet som avses i denna lag har inletts före ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors 13.12.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare